

Luther a Zwingli

Dvě podoby rané reformace: principy *sola*, svátosti a jejich interpretace

reformace

- Reformace v množném čísle?
- Více narativů – katolická vs. Protestantská interpretace
- Lutheránství x Reformované církve (Zwingli, Bucer, Kalvín)
- Návrat k církevním počátkům?
- Pojem *náboženství*

Protestantismus

- Protestantismus
- deklaráce reformačních stavů ve **Špýru**, 1529
- Lokalita
- Komunita
- Nová hierarchie
- Knihtisk, „Guttebergova revoluce“

Příčiny a zdroje

- -Krise papežství
- Antiklerikalismus
- Materialismus a odpustky
- Krize feudalismu

- Devotio moderna
- Pozdně středověká zbožnost, mystika
- Humanismus
 - Erasmus Rotterdamský (1469-1536)

Martin Luther
(1483-1546)

- **Sola gratia**
- **Sola fide**
- **Sola scriptura**
- 31.10 1517 : **95 tezí**
- **Luder** -> *eleutheria* -> **Luther**

• Martin Luther

• Philipp Melanchthon

• Andreas Karstadt

• Szent István

• Thomas Müntzer

Lipská disputace 1519
(vs. Johannes Eck)

Esurge domine,
Lev X, 1520

-
- *Výzva křesťanské šlechtě národa německého*
 - *“O babylonském zajetí církve”*
 - *“O křesťanské svobodě”*

 - 1529 a dál: “ Malý a velký katechismus“

Ulrich Zwingli (1484 – 1531), Zurich

Mezi hlavní lod' a kněžiště byl umístěn stůl; na něm byly dřevěné talíře s obyčejnými chlebovými houskami a džbánem vína. Oltář, který odkazoval na oběť, byl tedy odstraněn a byla přijata praxe přijímání pod obojím způsobem. Zpěv zcela chyběl: proběhla modlitba, čtení z Bible, krátké vysvětlující kázání a recitace *Gloria in Excelsis* a Nícejského vyznání víry střídavě po verších muži a ženami. Po modlitbě za odpuštění hříchů [...] všichni i pronesli modlitbu Páně, která byla v němčině, stejně jako celá služba. Poté [...] pastoři v jednoduchých tmavých šatech nebo róbách tiše rozdávali chléb a víno kongregaci. Někteří si odlamovali kousek chleba sami, jiní otevřeli ústa, aby ho dostali, pak následovala víno. Bohoslužba skončila 113. žalmem (Vulgáta 112.): „Chvalte Pána, vy, kteří jste jeho služebníci“ a požehnáním